

Світлана Галіч

Жофрей

Після смерті улюбленого кота Бориса шість років тому я вирішила не прив'язуватися більше до жодної тварини! Такою болючою була та втрата. Та й мій звичний довоєнний спосіб життя з численними відрядженнями та частими мандрівками не дозволяв брати на себе таку відповідальність за іншу живу істоту...

На війні рятувати, годувати, лікувати тварин – справа буденна. Кинуті та знедолені тваринки довірливо туляться до людей. А вони, люди, намагаються допомогати братам нашим меншим чим можуть.

Медики мобільного шпиталю принаймні чинять саме так. Іноді до нас привозять поранених, які прибувають з тваринкою-побратимом. Частіше то буває собака. Зазвичай мотивуємо співслужбовців пацієнта забрати на час лікування його тваринку-побратима. Але коли пацієнту немає куди прилаштувати чотирилапого друга, пристосовуємо його тимчасово до тих тварин, які перебувають в ареалі стояння шпиталю. А вже своїх тваринок медики доглядають професійно. Вакцинують, годують, поять, лікують. Бо це ж і є милосердя. Або воно є, або його немає.

...Цей кіт виглядав жахливо. Брудне хутро, схоже, що рудого кольору. Ковтуни та рани по всьому тілу. Розірвана нижня губа. З роти стирчить криве рухоме ікло. Надірване вухо зі струпом. Впалі боки, через які прощупуються застарілі переломи. Сердитий вираз мордочки... Кульгавий на задню лапу...

Кіт затято кидався під ноги всім і кожному, поки ми вигражали свої речі з автобуса. Він був такий собі кіт-страшко. Мало-симпатичний і настирний. Заради справедливості слід сказати,

що в перші дні деокупації тут усе навкруги виглядало сірим, зруйнованим, сердитим, як і цей неприємний на вигляд кіт.

...Першим його пожалів наш начпрод Михайлович. Будучи людиною глибоко військовою та в цілому суворою, він примудрився зберегти чуйне серце. Михайлович дозволив цьому вочевидь не красеню тусуватися біля ганку нашого житла в компанії тих тварин, якими ми почали опікуватися. Так кіт почав отримувати щоденну пайку їжі, що залишалася після наших обідів.

Інша добра душа та захисниця всіх на світі тварин, лаборантка Наталка, яка лише випадково не носить ім'я матері Терези, теж пожаліла шолудивого kota та провела йому протиблошині та протигельмінтні заходи. Помитий котячим шампунем кіт виглядав дещо краще та вже міг претендувати на те, щоб грітися у сінях. Він обрав коробку, куди постелили рядно. Там він і спав, скрутившись калачиком.

Саме там я вперше побачила його очі.

То були неймовірні очі! Не такі, як зазвичай котячі. Але очі майже людини, яка пережила окупацію. В котячих очах читалися надзвичайно глибокі страждання... А розірвані губа та вушко, поламані ребра свідчили про важкі випробовування. Незважаючи ні на що, цей кіт все ж тягнувся до нас, до людей. Він настирливо терся об ноги всіх, хто проходив повз нього.

Пам'ятаю, як вперше взяла його на руки... Він виявився якимось невагомим. Його хутро попри ковтуни було пухким, хоча й забрудненим. А тільки довірливо притиснулося до мене.

«Бідненький, ти, схоже, страждав!» – подумала я і понесла kota купатися, годувати, поїти...

Вночі кіт раз у раз кидався, ніби щось страшне йому наснилося. І важко, дуже важко та шумно дихав. Або, як навіжений, крутився по кімнаті. Здавалося, що він бачить у темряві щось таке, що його лякає. У такі моменти я брала його на руки, заспокоювала, ніби дитину. Він вщухав. І засинав. Полюбляв спати на підвіконні.

Вже через декілька днів догляду кіт розправився, зміцнів, повеселішав. Якось він розгулював поблизу нашого ганку, і його побачили місцеві жіночки:

– Дивіться, як цей рудий у вас погарнішав, – сказала одна. – Страшненький же такий був.

Я йому придумала історію на кшталт фентезі про те, що саме цей кіт кидався на рашистів і насаджував на них бойових українських бліх, поділилася з жінками своїми фантазіями.

– Не знаю, як щодо бліх, – долучилася до розмови інша жіночка, – але коли тут були рашисти, саме цей кіт відмовлявся брати в них їжу. Їв, тільки коли наші люди годували. Ходив охлялий, але страву у ворога не брав.

– А як він їх розрізняв, рашистів тих? – поцікавилася я.

– Й гадки не маю! Яюсь розрізняв, – відповіла жінка.

– Може, вони його били? – припустила я. – Він увесь побитий, он який.

– Можливо, – погодилась жінка і додала: – але він ні в кого з рашистів не брав їжу.

Така патріотичність нового друга мене вразила. Я знову взяла його на руки та погладила. Він уперше замурчав... Ніби зрозумів, що я щось важливе про нього взнала.

Спотворене шрамом обличчя... Кульгавий... Кого він мені нагадує?

За короткий час виявилось, що тваринка вельми непогано вихована. Спокійно терпить купання під душем, миття спеціальним котячим шампунем. Потім ретельно себе вилизує. Не мітить територію в приміщенні. Розуміє про лоток. У «великих справах» проситься на вулицю. Коли робить оті «великі справи», ховається від мене за кущами. Ніби людина, яка соромиться.

М'який котячий корм, догляд, гігієна та ласка зробили з нашого страшка цілком аристократичного кота. Ось тільки вираз його морди за рахунок шрама на нижній губі ніби лютий. Когось він мені таки нагадує... Але кого?

Кіт став довіряти мені настільки, що ввечері перед сном вкладався на мене і топтався, що, як відомо, є визнанням котячої довіри. А потім навіть дозволяв гладити йому животика – що, як кажуть знавці котячої мови, є супер-пупер довірою.

...І от він підходить до ганку. Кульгавий. Зі шрамом на мордочці.

– Жофрей де Пейрак! – згадала я нарешті героя, якого мені нагадував цей кіт.

Так кіт отримав своє постійне ім'я – Жофрей. Але хтось його називає Рудим... Я не ображаюсь.

З холодами Жофрей менше став бувати на вулиці. Полюбив підвіконня. Може годину сидіти та вдивлятися у навколишній світ. І тоді він мені нагадує мене саму в дитинстві. Я була хворобливою дитиною, а коли хворіла, мене не водили до дитсадка, замикали вдома. Я сідала на підвіконня, дивилася на вулицю і мріяла... Про те, як стану дорослою. А враховуючи, що я була дитинкою начитаною (телевізору тоді в нас не було), то подумки бачила себе героїнею різних пригод та подвигів. Цікаво, про що мріє цей мій кіт? І взагалі мені невідомо, чи мріють коти.

Коли я йому кажу: «Жофрей, пішли на прогулянку!» – він слухняно йде до дверей і прямує до виходу з приміщення. Команду «додому!» теж виконує чітко – йде до моєї кімнати.

Отак я прив'язалася до цього кота. Некрасивого, шолудивого та кульгавого спочатку.

Кого він мені ще нагадує – окрім Жофрея? Схоже, що мене саму. Багато в чому. І не лише тому, що я, як і він зараз, сиділа на підвіконні та спостерігала навколишній світ. Вочевидь немолодий кіт чітко слідує всім котячим рефлексам. Мурчить... Топчеться... Проситься на двір. Нормальний людський кіт. Кіт, якого мені подарувала війна...

Ми відповідаємо за тих, кого приручили. А вони відповідають нам усім своїм існуванням. Непрості часи були в житті мого улюбленця. Він пережив багато чого. Власне, як і я. Тож тепер ми є один в одного. І це Боже створіння приносить мені купу позитивних хвилин та емоцій!

Думаю, що не буває шолудивих від народження котів. Є лише тварини, ображені людьми. Але й вони мають право на щастя. Бо ж народилися на цей світ і даровані нам природою, всесвітом, Творцем. Милосердя, турбота та ніжність – це насамперед те, що приносить нам самим хвилини щастя.

Упевнена, що бути милосердним – це бути щасливим.

Дієва армія

